

POROČILO O PRVI AKREDITACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA 15-05-2013

		Priloge
Sign. znak:	Številka zadeve:	Vročn.
217	6033-196	2012/9

Vlagatelj in predlagatelj (fakulteta): Visoka šola za poslovne vede

Vrsta in ime študijskega programa: Visokošolski strokovni študijski program, 1. stopnja, Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je dne 13.3.2013 imenoval skupino strokovnjakov za pripravo skupnega poročila o izpolnjevanju pogojev za prvo akreditacijo visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi Visoke šole za poslovne vede v sestavi:

Ime in priimek

Predsednica: dr. Marjana Merkač Skok

Članica: dr. Zrinjka Peruško

Član: Domen Kos

Predstavnik(ca) agencije je bil(a) Katja Vončina.

Podpis predsednika(ce) skupine strokovnjakov:

Datum oddaje skupnega poročila agenciji (vpiše predsednik(ca)): 13.5.2013

Izpolni agencija:

Datum posredovanja skupnega poročila visokošolskemu zavodu: 15. 5. 2013

Datum prejema pripomb visokošolskega zavoda k skupnemu poročilu:

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela pravočasno, po imenovanju na Svetu NAKVIS. Pregledano gradivo je zajemalo Vlogo VŠPV za akreditacijo programa in njegov kratek povzetek v angleškem jeziku, Poslovnik kakovosti, Najemno pogodbo za prostore, Izjavo o razmerah za znanstveno raziskovalno delo, Opis mednarodnega sodelovanja zavoda, Merila za vrednotenje dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev, Merila za izvolitve, Poročilo o mednarodni primerljivosti programa, Sklep Senata, Pogodbe o praktičnem izobraževanju, Mnenja o programu, seznam predvidenih kadrov z dokazili in izjavami in Učne načrte. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o prvi akreditaciji.

1. VPETOST V OKOLJE

VŠPV ima izdelano poslanstvo, vizijo in strategij, iz česar je razvidno, da želi s svojimi programi zagotoviti kakovostno izobraževanje in usposabljanje s področja poslovnih, upravnih in organizacijskih ved ter razvijati in spodbujati znanstveno raziskovalno delo. Želi postati mednarodno priznana visoka šola v osrednji in jugovzhodni Evropi s področja poslovnih, upravnih in organizacijskih ved. Tudi strateški in kratkoročni cilji so usmerjeni v mednarodni visokošolski prostor. Omejitev na lokalno okolje ni izpostavljena.

Predlagatelj ocenjuje, da so razvojne možnosti programa velike in se pri tem sklicuje na ocene, da bodo letne potrebe po diplomantih tega programa naraščale hitreje kot potrebe po diplomantih drugih programov. Predlagatelj je k vlogi priložil pozitivna mnenja in izraze podpore s strani šestih podjetij, katerih dejavnost sodi v področje programa. Prav tako navaja, da je program nastajal v sodelovanju z okoljem, predvsem s strokovnjaki, ki so v realnem sektorju zaposleni, poznajo potrebne in želene kompetence diplomantov takšnega programa in so tudi sodelovali pri koncipiranju učnih načrtov. V vlogi so predstavljeni mehanizmi za sistematično spremljanje učnih izidov in pridobljenih kompetenc, posebej sistematično pridobivanje podatkov od študentov, kasneje pa tudi od diplomantov.

Program je zasnovan kot aplikativni in naj bi dal diplomantom veliko praktičnega znanja. Delo z mentorji na praksi bo potekalo v tesni povezavi z zahtevami programa in doseganja ciljev posameznih učnih enot. Zaposljivost diplomantov je ocenjena kot dobra, pri čemer predlagatelj ni predložil kakšne analize na podlagi dejanskega stanja na trgu dela ali statistik zavoda za zaposlovanje, mnenj gospodarskih, obrtnih in drugih področnih zbornic, regijskih svetov, občin, združenj, je pa priložil pisma podpore nekaterih podjetij iz panoge. Predlagatelj predvideva 140 vpisnih mest, polovico na rednem in polovico na izrednem študiju. Ker je v programu predvideno praktično usposabljanje, je predlagatelj predložil dogovore za izvajanje strokovne prakse.

Vpetost v mednarodno okolje je pomembna sestavina poslanstva, vizije in strategije zavoda, vendar za enkrat predlagatelj še nima dokazil o takšnem sodelovanju s tujimi visokošolskimi zavodi, inštituti, podjetji, organizacijami. Ustanovitelj zavoda je v preteklosti že sodeloval v izvedbi nekaj mednarodnih projektov in to načrtuje tudi za naprej, pri čemer bodo vključeni tudi učitelji in študenti programa, ki je v akreditaciji.

Prednosti:

- sodelovanje strokovnjakov iz prakse pri razvoju in izvedbi programa

Priložnosti za izboljšanje:

- konkretno povezovanje z institucijami, ki izvajajo podoben program v tujini

2. DELOVANJE VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA

Usmeritve zavoda so jasne in izvedljive in so oz. bodo javno dostopne. Sodeč po programu in učnih načrtih bo pedagoško, znanstveno-raziskovalno in strokovno delo na zavodu povezano z njegovimi usmeritvami. Usmerjenost zavoda se ujema s predlaganim študijskim programom. Organizacijska struktura zavoda je jasno določena. Funkciji direktorja in dekana sta ločeni, vzpostavljeni so vsi organi, ki omogočajo razvojno raziskovalno in pedagoško delo ter sodelovanje študentov.

Predlagatelj navaja, da bo zavod zagotavljal visoko stopnjo prilagajanja ključnim izzivom sodobnega raziskovalnega dela, interdisciplinarnost in aplikativnost v navezavi na potrebe gospodarstva in negospodarstva, pri čemer načrtuje sodelovanje s kakovostnimi tujimi strokovnjaki. Prav tako ustanovitelja in predvideni nosilci predmetov programa raziskovalno in pedagoško sodelujejo z drugimi visokošolskimi zavodi, fakultetami oz. univerzami ter raziskovalnimi inštituti, kjer opravljajo pedagoško in raziskovalno delo. Kot navaja prijavitelj so vsi nosilci predmetov sestavili deleže učnih vsebin v študijskem programu »Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi« na podlagi lastnega znanstveno raziskovalnega dela.

Predvideno je izvajanje predmetov s pomočjo gostujočih profesorjev, mednarodno raziskovalno delo ter raziskovalno delo v okviru slovenskih in mednarodnih gospodarskih subjektov. Projekti, v katere sta ustanovitelja in zavod že vključeni, niso neposredni vezani na usmeritev programa. Za praktično usposabljanje študentov je zavod priskrbel pogodbe s 16 podjetji, delo z mentorji in priznavanje prakse pa bo predvidoma še določil ob samem izvajanju programa.

Prednosti:

- usmerjenost v interdisciplinarnost in aplikativnost programa in njegovih vsebin v neposredni povezavi s potrebami in pričakovanji bodočih delodajalcev

Priložnosti za izboljšanje:

- bodočim študentom bi koristila temeljitejša ocena zaposljivosti diplomantov, ki bi temeljila na razmerah na trgu dela in podatkih zavoda za zaposlovanje

3. KADRI

Predlagatelj predvideva, da bo po akreditaciji programa 20% visokošolskih učiteljev na zavodu v delovnem razmerju. Ostali bodo sodelovali po pogodbi. Kadrovski načrt predvideva sodelovanje 20 visokošolskih učiteljev, za katere so v vlogi tudi podana ustrezna dokazila, od tega trije docenti in ena redna profesorica. Njihove habilitacije pokrivajo glavna področja programa: trženje, trženjsko komuniciranje, tuj jezik, računalništvo in informatika, ekonomika, pravo ter podjetništvo. Vsi predvideni visokošolski učitelji in sodelavci, ki bodo sodelovali pri izvajanju študijskih programov, imajo ustrezno veljavno izvolitev. Senat Visoke šole za poslovne vede je na sprejel Merila za izvolitve v nazive upoštevajoč minimalne standarde NAKVIS.

Po navedbah predlagatelja vsi nosilci izvajajo razvojno in raziskovalno delo v svojem okolju, kjer so zaposleni oz. so bili zaposleni in nadaljujejo z znanstveno raziskovalnim in razvojnim delom. Pomembna je navedba, da imajo obsežen opus razvojnih in strokovnih del, saj so ta za visokošolski strokovni program zelo pomembna, ta dela žal niso ustrezno dokumentirana. Gre za posebnost, ki se pojavi na začetku delovanja zavoda, saj ti pedagoški delavci doslej niso delovali koordinirano v skupni organizaciji. Pričakovati je, da se bo to v bodoče lahko izboljšalo kot posledica sodelovanja v tem programu.

Delovna obremenitev v izobraževalnem ter znanstvenem, raziskovalnem oz. strokovnem delu je določena v Pravilniku o delovni obremenitvi visokošolskih delavcev. Za nekatere nosilce predmetov naj bi bili predvideni asistenti (mladi raziskovalci ali tutorji, kakor jih označuje predlagatelj, ki bodo sodelovali v študijskem programu. Ta del naj bi prevzel neposredno delo s študenti, zlasti pri vajah v majhnih skupinah. Predvidevajo, da bo velik del teh sodelavcev s skrbjo in pomočjo starejših sodelavcev in različnih drugih mehanizmov naknadno napredovalo po akademski lestvici in tako sčasoma lahko prevzemalo predavanja in nosilstva predmetov in druge pedagoške obveznosti.

Predvideno število polno zaposlenih visokošolskih učiteljev in sodelavcev (FTE) je 3. Ob predvidenem vpisu je število študentov na enega (FTE) delavca je 70, na enega visokošolskega učitelja pa 14. Predvideno število študentov na enega upravno-strokovnega delavca je 160. Pred akreditacijo študijskega programa še ni zaposlenih podpornih delavcev. Zavod bo po akreditaciji študijskega programa in z začetkom izvajanja, na podlagi števila vpisanih študentov, zaposloval pedagoške in podporne delavce po normativih v visokem šolstvu. Predvidena je zaposlitev štirih strokovnih sodelavcev, od tega enega v referatu. Zadolžitve za delo z mentorji v podjetjih in za mednarodno sodelovanje ter projektno delo iz tega načrta niso razvidne. V delovnem razmerju bo na zavodu pred pričetkom izvajanja tega študijskega programa oseba odgovorna za študentske zadeve.

Predviden je poklicni in strokovni razvoj pedagoških in drugih kadrov? Možnosti za napredovanje, usposabljanje in izmenjave delavcev (v višje nazive) oziroma njihov razvoj na strokovnem, znanstveno-raziskovalnem, pedagoškem so predvidene (konference, seminarji), a niso konkretizirane, prav tako ne za izmenjave. Med visokošolskimi učitelji prevladuje delo po avtorski pogodbi, zavod predvideva najem kadrov, ki so znanstveno-raziskovalno ali strokovno dejavni tudi na drugih visokošolskih zavodih. Večina nosilcev je še aktivnih v stroki.

Priložnosti za izboljšanje:

- Kadrovski načrt bi lahko bil bolj konkreten, da bi vseboval jasne kadrovske in razvojne cilje,
- Nosilci predmetov bi naj v prihodnje intenzivneje pridobivali reference tudi in predvsem na predmetnih področjih, kjer so nosilci predmetov programa Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi,
- Načrtovati kaže skupne aplikativne projekte, v katerih bodo sodelovali nosilci komplementarnih predmetov,
- razdelati tutorski sistem.

4. ŠTUDENTI

Študentje so v središču organizacije in izvajanju izobraževanja, kar upošteva tudi predlagani študijski program. Glede na prvo in drugo točko 12. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov vloga šibko izkazuje povezanosti števila vpisnih mest študentov glede na potrebe relevantnih okolij (zgolj na podlagi mnenj – pisno priloženih je 6 mnenj, podpisanih dogovorov o izvajanju prakse in na argumentih temelječih interpretacij visokošolskega zavoda). V nadaljevanju pa je problematično, da zaposlitvene možnosti za diplomante niso narejene na osnovi strokovnih analiz (analize tudi niso priložene), temveč zopet na podlagi mnenj in argumentov, ki zgolj opredeljujejo široke možnosti zaposlitve diplomantov študijskega programa Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi. Poleg tega v vlogi predlagatelj pod argumentacijo poudari, da je tovrstnega programa v Sloveniji ni, kar pa ne drži, saj se program z istim nazivom izvaja na Fakulteti za družbene vede. Tega dejstva predlagatelj ne navaja in tudi ne primerja teh dveh programov oz. ne izpostavi posebnosti.

Na zavodu deluje referat za študijske zadeve, v katerem delujeta referentka za študijske zadeve in svetovalka (poleg tega pa so predvidene nove zaposlitve v primeru akreditacije novega študijskega programa in potreb študijskega programa). Prav tako pa so informacije povezane z vpisom dostopne preko spletne strani www.vspv.si, po telefonu in na oglasni deski šole. V okviru študijskega programa bo razvit tudi tutorski sistem, ki bo vključeval tako študentsko kot učiteljsko tutorstvo.

Študenti bodo v okviru študijskega procesa vključeni v raziskovalno dejavnost. Iz vloge lahko razberemo, da bo študentom zagotovljeno praktično usposabljanje predvidenega števila vpisanih študentov (predvidenih mest je 73, od potrebnih 70), ker je to sestavni del študijskega programa in predmetnika. Poleg tega pa predlagatelj zagotavlja tudi, da praktično usposabljanje študentov spremljajo ustrezno usposobljeni koordinatorji prakse.

Preko osnutka statuta zavoda in vloge je razvidno, da bo študentom omogočeno organiziranje in sodelovanje v organih upravljanja, kot najvišji študentski organ pa naj bi bil že bil konstituiran tudi Študentski svet VŠPN. Iz dokumentacije je razvidno, da bo VŠPV redno zbirala podatke analize o rezultatih izobraževanja in drugimi s tem povezanimi podatki. Prav tako so v zagotavljanje kakovosti vključeni tudi študenti, saj se bodo izvajale študentske ankete o predmetih in izvajalcih po zaključku predmeta, študentske ankete o šoli ob koncu študijskega leta, študentske ankete o programu po zaključku študija, ter anketa analiza učinkovitosti in uspešnosti izobraževalnega procesa. Rezultati bodo med drugim tudi javno objavljeni na spletni strani. O sami metodologiji ankete ni moč soditi.

Mobilnost študentov bo osnovana preko programov ERASMUS, CEEPUS, LEONARDO da VINCI v katere se bo VŠPV vključila. Preko le teh izkazuje namero sodelovanja z drugimi evropskimi šolami s področja tržnega komuniciranja in odnosov z javnostmi, poslovne informatike ter managementa in prava. Bilateralnih pogodb z tujimi univerzami pa fakulteta še ni podpisala.

Točka devet 12. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov pravi, da je potrebno redno seznanjanje študentov z ukrepi za izboljševanje kakovosti njihovega dela. To ima visoka šola opredeljeno v Poslovniku kakovosti, kjer je jasno vidna vloga študentov.

Prednosti:

- Ustrezno urejena struktura in strokovna podpora študentom (tutorstvo, itd.);
- izdelan sistem ocenjevanja učiteljev in sistem preverjanja obremenitev študentov;
- študenti bodo vključeni v mednarodne projekte (mobilnosti in raziskovanja).

Priložnosti za izboljšanje:

- Na podlagi strokovnih analiz dokazati neposredno povezanost med številom vpisnih mest (70 letno) in potrebami po zaposlitvi diplomantov te usmeritve za navedene potrebe;
- bilateralne pogodbe za študijske izmenjave (Erasmus, Ceepus, Leonarrrdo da Vinci in druge).

5. MATERIALNI POGOJI

Visokošolski zavod izkazuje materialne pogoje, ki ustrezajo opravljanju njegovega poslanstva ter realizaciji vizije in ciljev in sicer s prostori in opremo, ki so primerni za izvajanje načrtovanih študijskih programov in drugih, s tem povezanih dejavnosti zavoda, poleg tega pa ustrezajo predvidenemu številu vpisanih študentov. Z dokazili o najemu prostorov in opreme na lokaciji, ki omogoča nemoteno izvajanje študijskih programov ter znanstvene, raziskovalne in strokovne dejavnosti zavoda. Iz Najemne pogodbe prostorov je razvidno, da ima VŠPV z najemom na razpolago nepremičnino, na Tržaški c. 42, Ljubljana, za katero plačuje mesečno najemnino. Pogodba je sklenjena za nedoločen čas. Iz Najemne pogodbe, ki je priložena kot priloga k vlogi je razvidno, da ima VŠPV z najemom omenjenega prostora na voljo pet predavalnic (predavalnica 1 s 60 sedeži, predavalnica 2 s 45 sedeži, predavalnica 3 z 32 sedeži, povezani predavalnici 2 in 3 s 85 sedeži in predavalnica 4 z 20 sedeži), treh računalniških predavalnic (predavalnica 1 z 20 sedeži, predavalnica 2 z 12 sedeži in predavalnica 3 z 12 sedeži), pisarniške prostore za dekanat, referat šole, administrativno osebje in kabinete za redno zaposlene predavatelje. Poleg tega pa imajo na voljo tudi skupne prostore (avla, sanitarije) v vsakem nadstropju. Vsi prostori VŠPV imajo zagotovljeno naslednjo opremo:

- v predavalnicah ustrezno število sedežev in miz, projektor in projekcijsko platno, računalnik za predavatelja z MS Office programsko opremo, širokopasovni internetni dostop, brezžični internetni dostop, bela table;
- V računalniških predavalnicah ustrezno število sedežev miz in osebnih računalnikov z nameščeno potrebno programsko opremo, projektor in projekcijsko platno, računalnik za predavatelja z nameščeno ustrezno programsko opremo, širokopasovni internetni dostop, brezžični internetni dostop, bela tabla.
- v ostalih prostorih ustrezno število delovnih mest z dostopom do širokopasovnega interneta, telefonske in telefaks priključke.

Ob vsem naštetem manjka dokazilo o ustreznosti opreme, ki jo zavod dokazuje z njenim popisom. Vendar pa le ta ob priloženi vsebini pogodbe ni ključna. Iz vloge je razvidno, da so prostori skladno s četrto točko 13. člena primerni za študente s posebnimi potrebami, saj je omogočen dostop do prostorov gibalno oviranim (klančine na stopnicah, dvigalo do predavalnic in drugih prostorov). Temu pa je prilagojena tudi oprema.

Iz vloge je razvidno, da so vse učilnice in ostali prostori so opremljeni s potrebno IKT opremo - učno tehnologijo. Poleg tega je iz vloge (in najemne pogodbe) zaslediti, da je študentom ves čas na voljo brezplačni dostop do interneta. Tako, da lahko od koderkoli dostopajo do izobraževalnega portala, kjer so jim med drugim na voljo potrebne informacije, administrativna opravila, komunikacijska orodja in učne vsebine. S tem je zagotovljena šesta točka 13. člena.

Iz vloge je razvidno, da ima VŠPV v okviru zavoda visokošolsko knjižnico, ki zagotavlja knjižnično informacijsko dejavnost in dostop do ustreznega knjižničnega gradiva s področij študija in znanstvene, raziskovalne, oz. strokovne dejavnosti visokošolskega zavoda. Seznam tega gradiva vlogi ni priložen, saj visokošolski zavod navaja, da je bil v bil podan pri vlogi za akreditacijo visokošolskega zavoda. Tako ni mogoče oceniti število enot. Predvidena obvezna in priporočljiva študijska literatura (tudi dostop do elektronskih virov) je študentom brezplačno dostopna. Poleg tega pa je iz vloge razvidno, da ima visokošolski zavod sklenjeno pogodbo z Narodno in univerzitetno knjižnico, ki pa prilogam vloge ni priložena. Za zaključek pa zavod navaja, da bo pred začetkom izvajanja programa nabavil študijsko literaturo v obsegu, ki je za nemoteno delovanje knjižnice potrebna.

Finančna sredstva za delovanje programa zagotavlja ustanovitelj, ki bo deloval kot dober gospodar. Program naj bi se financiral s tržno dejavnostjo, večinoma s šolninami in projekti. Podrobnejši podatki v vlogi niso bili na razpolago.

Prednosti:

- Zagotovljeni so ustrezni prostorski prostori in oprema za izvajanje študijskega programa;
- VŠPV uporablja sodobno informacijsko-komunikacijsko in drugo učno tehnologijo ter drugo opremo, ki je potrebna za izvajanje študijskih programov ter znanstvene, raziskovalne, umetniške oz. strokovne dejavnosti;
- ustrezna infrastruktura za študente s posebnimi potrebami.

Priložnosti za izboljšanje:

- Študijsko gradivo za izvajanje programa še ni na voljo v knjižnici;
- Zaradi pomanjkljivih podatkov ni mogoč oceniti storitev in servisa knjižnice.

6. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Predlagatelj je sprejel Poslovnik kakovosti Visoke šole za poslovne vede (marec 2012), kjer so jasno opredeljeni kazalniki kakovosti. Poleg tega pa je sprejel vse ostale potrebne interne akte za zagotavljanje kakovosti. Proces zagotavljanja kakovosti je povsem usklajen z Merili NAKVIS, ZVIS in mednarodnimi standardi (ESG).

Po podatkih iz Poslovnika kakovosti VŠPV namerava redno izvajati samoevalvacijo, le ta vključuje: evalvacijo poučevanja, ki jo podajo študenti in drugi relevantni deležniki iz okolja; evalvacijo vseh dejavnosti; evalvacijo zadostnosti in raznovrstnosti virov iz nacionalnega in mednarodnega okolja ter finančne uspešnosti; dokumentiranje razvoja fakultete v povezavi z razvojem relevantnega okolja; dokumentiranje pomanjkljivosti in napak; analizo dosežkov ter oceno kakovosti vseh dejavnosti fakultete in oblikovanje predlogov za izboljšave.

Pri samoevalvaciji sodelujejo predvidoma vsi deležniki, tako zaposleni, kakor tudi študenti. Vodstvo namerava sproti seznanjati zaposlene in študente z rezultati evalvacije ter s svojimi odločitvami in je

hkrati odgovorno za kakovost in razvoj zavoda. Namerava vzpostaviti Komisijo za kakovost oziroma ustrezen organ za vodenje in nadzor nad postopki za notranje zagotavljanje kakovosti, v katerem imajo dejavno vlogo tudi študenti.

Ugotovitve:

- VŠPV dobro skrbi za formalno preverjanje kakovosti, preko formalno vzpostavljenih okvirjev, periodično in sledi mednarodnim smernicam;
- Deležniki so vključeni.

7. ORGANIZACIJA IN IZVEDBA IZOBRAŽEVANJA

Študijski program je zasnovan v skladu s poslanstvom, vizijo in strategijo zavoda. Cilji, splošne in predmetno-specifične kompetence programa so ustrezni. Učne enote ustrezajo študijskemu področju, v katerega vlagatelj uvršča študijski program (klasifikacija Isced/Klasius). Med seboj tvorijo konsistentno celoto, tako da bo študent dosegel splošne in predmetno-specifične kompetence ter učne izide, opredeljene v programu. Vsebine (predmetnik) študijskega programa tvorijo zaokroženo in povezano celoto glede na cilje, ime in namen programa. To se vidi tudi po izvedeni primerjavi s primerljivimi tujimi programi. Program ni razdeljen na module ali smeri. Izbirnost je skromna.

Z oblikovanjem programa Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi predlagatelj razširja svoje glavno študijsko področje poslovnih ved ter vključuje marketinško komuniciranje in odnose z javnostmi, ki so legitimni del profesionalnega poslovnega izobraževanja v moderni družbi. Študij komunikacij je moč najti v različnih disciplinah, njegova interdisciplinarna narava in univerzalna uporabnost v različnih oblikah pa ga dela za pomembnega deležnika tudi v poslovnem izobraževanju.

Študijski program namerava zagotoviti izobrazbo in kompetence na specifičnih področjih projektne management, vodenja, organiziranja in oglaševanja, integriranih marketinških komunikacij, korporativnega komuniciranja, marketing managementa in odnosov z javnostmi. Program je klasificiran po KLASIUS, ISCED in Frascati klasifikacijah.

Predlog programa vsebuje navedbe o izvedbi triletnega programa, število in vrsto obveznih in izbirnih vsebin, število ECTS kreditov za vsak predmet in delež časa, ki ga predvidoma študent porabi za posamezne dele priprave na zaključni izpit (predavanja, vaje, seminarji, individualno delo). Program je dobro oblikovan in predatvlja dobro priložnost za strokovno izobraževanje na področju marketinške komunikacije in odnosov z javnostmi. Takšen študijski program je nujno interdisciplinaren, tudi predlagan program zajema predmete, ki izhajajo iz različnih znanstvenih disciplin (ekonomija in poslovne vede, družbene vede, komuniciranje, humanistične vede, jeziki). Študijski program ne vključuje modulov.

Program je notranje konsistenten. Študij temelji na dveh disciplinah, ki sta temelja programa in vključuje predmete iz ekonomije kakor tudi iz komunikacijskih ved. Z vključevanjem predmetov, ki se navezujejo na nove digitalne in družbene medije, pa bo lahko študente opremil tudi z modernim in aktulanim znanjem. Predvideni učni učinki so v dobrem razmerju do ciljev programa. Vsak posamezni učni načrt vsebuje natančne kompetence, neposredno vezane na vsebino predmeta in predvidene rezultate oz. učne učinke. Kompetence, ki naj bi jih študenti dobili, so skladne s cilji programa.

Predlagani program je bil v podrobnosti primerjan s tremi tujimi vsebinsko primerljivimi programi: European University - EU Business School in Barcelona, London, Geneva, Montreux and Munich, VSFS - The University of Finance and Administration, Prague, Kladno, Most, and Aarhus School of Business, Aarhus University, Denmark. Primerjava kaže, da je predlagatelj program nekoliko prilagodil potrebam slovenskih zaposlovalcev. To je lahko dobra stran programa, saj mora biti visokošolski strokovni program lokalno uporaben, čeprav temelji na univerzalni strokovni ekspertizi in znanju. Lokalna obarvanost programa je nekoliko v nasprotju z ambicijo mednarodne vpetosti in zaposljivosti študentov. Po dolžini programa, možnostih za mednarodno sodelovanje ipd., je program primerljiv s tujimi programi. Razlike predlagatelj utemeljuje s slovenskimi potrebami in pričakovanji glede kompetenc in profila diplomanta. Predlagani program ne izobražuje za reguliran poklic.

Zavod že sodeluje v mednarodnih projektih izmenjav in poletnih šol in tematskih mrež in namerava to še nadgraditi - v programih ERASMUS, CEEPUS, LEONARDO da VINCI. Najavljeni so tudi načrti mednarodnega sodelovanja, vključno z mobilnostjo učiteljev in študentov.

Za ovrednotenje študija se uporablja ECTS system. Izbirnost narašča iz leta v leto, povprečno znaša 11%, obveznih vsebin je 79%, prakse 4% and diplome 6% - le to lahko študentje nadomestijo z dvema izbirnima predmetoma. Predavanja zajemajo med 22 in 30 % časa v prvih petih semestrih, in 16% v zadnjem, šestem semestru, ki zajema izdelavo diplome. Predlog programa natančno navaja za vsak predmet ime, vrsto, delež posameznih elementov (predavanja, vaje, individualno delo študenta), načine izvajanja – pedagoške oblike, obveznosti študentov, literature in vire, cilje in učne rezultate, metode učenja in poučevanja, vrednotenje rezultatov in število kreditnih točk.

Opisana in shematsko prikazana je vertikalna in horizontalna povezanost predmetov programa. Program začenja s splošnejšimi in napreduje k specifičnim vsebinam in praktičnemu usposabljanju. Veliko poudarka v program je na timske in projektnem delu.

Predvideno je tudi praktično usposabljanje, zanj so tudi podpisane pogodbe s podjetji, kjer se bo izvajalo. Določeni so tudi kriteriji izbora ob omejitvi vpisa. Prav tako so določeni kriteriji za napredovanje v program in za dokončanje programa. Program bo tudi priznaval pridobljene ECTS v primerljivih programih in predvideva mobilnost v skladu s predpisi.

Strokovni naslov je oblikovan v skladu z zakonom.

Prednosti:

- Praktična naravnost programa in vseh predmetov, velik delež projektnega dela pri vrednotenju pridobljenega znanja,
- Spodbujanje timskega dela in socialnih veščin študentov.

Priložnosti za izboljšanje:

- Vsak predmet naj bi imel poudarek na jedru, vsebini, kjer morajo študentje pridobiti določene kompetence. Delež mejnih vsebin, ki so skupne posameznim predmetom, naj bi bil čim manjši, saj se sicer določene vsebine ponavljajo.
- Glede na strateško usmerjenost zavoda in programa v mednarodno okolje bi bilo pričakovati, da bodo imeli študentje možnost delati in spoznati več tujih poslovnih jezikov,

POVZETEK

Skupina strokovnjakov na podlagi dostavljene dokumentacije in drugih dostopnih podatkov o zavodu in predlaganem programu ugotavlja, da je VŠPV predlagala v akreditacijo visokošolski strokovni program prve stopnje Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi, ter je ta program presodila po vseh področjih, skladno z zahtevami NAKVIS in ustrezno zakonodajo.

Program Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi je interdisciplinarni in aplikativno naravnani. Diplomantom naj bi omogočil dobro zaposljivost in veliko praktičnega znanja, sposobnost dela v skupini in dobre komunikacijske veščine. Predlagatelj ocenjuje, da bo zaposljivost diplomantov dobra - boljša kot s primerljivimi diplomami drugih programov - k temu pa ne predloži nobenih resnih analiz. Konkretnega povezovanja z institucijami doma ali v tujini zavod še nima. K pripravi in izvedbi programa je zavod pritegnil habilitirane strokovnjake iz prakse. Zavod ima vizijo, poslanstvo, strategijo in konkretne načrte njihovega uresničevanja, pozitivna je usmerjenost v interdisciplinarnost in aplikativnost programa in njegovih vsebin, ki naj bi nastajale v neposredni povezavi s potrebami in pričakovanji bodočih delodajalcev.

Vendar pa bi bodočim študentom koristila temeljitejša ocena zaposljivosti diplomantov, ki bi temeljila na razmerah na trgu dela in podatkih zavoda za zaposlovanje. Predlagatelj predvideva, da bo zaposloval pedagoške delavce glede na vpisane študente, predvidoma okrog 20 % vseh pedagogov bi naj bilo v delovnem razmerju, ostali pa bodo delali po pogodbah. Zaposlenega pa že ima delavca v referatu. Kadrovski načrt bi lahko bil bolj konkreten, da bi vseboval jasne kadrovske in razvojne cilje. Nekateri nosilci predmetov imajo več referenc z drugih področij, kot je ozko predmetno področje njihovega predmeta, zato bi naj v prihodnje intenzivneje pridobivali reference tudi in predvsem na predmetnih področjih, kjer so nosilci predmetov programa Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi. Načrtovati kaže skupne aplikativne projekte, v katerih bodo sodelovali nosilci komplementarnih predmetov, da bodo lahko sistematično prenašali strokovne novitete v program kot celoto.

Program je naravnani na intenzivno delo s študenti, predvidena je dobra pedagoška in strokovna podpora študentom, prav tako je razdelan sistem vrednotenja programa in izvajalcev s strani študentov. Materialni pogoji so ustrezni, dokazila o najemu prostorov in opreme so priložena, financiranje pa se predvideva s sredstvi ustanovitelja in s tržno dejavnostjo – projekti, šolnine. Zavod je predvidel celovit in sistematičen model spremljanja in zagotavljanja kakovosti. Organizacija in izvedba izobraževanja je zastavljena konsistentno, na podlagi primerjave s tujimi visokošolskimi programi (primerljiv slovenski program v vlogi ni omenjen), vrednost programa je v njegovi praktični naravnosti (programa in vsakega predmeta posebej), v velikem deležu projektne dela pri vrednotenju pridobljenega znanja in spodbujanju timskega dela in socialnih veščin študentov. Program in učni načrti so narejeni v skladu s predpisi, cilji, vsebine, metode posameznih predmetov in izidi pa so večinoma usklajeni. Narejen je koncept vertikalne in horizontalne povezanosti predmetov. Različne izvedbene oblike študija niso predvidene, moduli in smeri prav tako ne.